

EESTI PÄEVALEHT

ESTNISKI DAGBLADET

LAUPÄEVAL, 4. septembril 1976 Nr. 66 (4156)

Prantsuse reporter: Eesti, venelik vastutahtmist

Prantsuse poliitiliselt kaalukaim ajaleht Le Figaro avaldas neil päevil oma reporteri Gerard Nirascou artikli "Nõukogudelik Eesti – vastu tahtmist". Suure, viieveerulise Tallinna panoraamiga foto all, kus esiplaanil Viru hotelli kõrghoone, kirjeldab Baltikumi külastanud prantslane oma reisirajajate asjalikult ja heatahtlikult eestlaste suhtes. Artikkel ilmus teisel leheküljel rubriigi all "Juurd-lus". Selle alapealkirjad olid: "Tallinn pakub Helsingile joodavat valutava vastu. Rahvuslus jääb tugevaks vaatamata venestamisele. Valitsemine Moskva mustri järgi on kui laialivalguv õiplekk".

Tallinna foto juurde kuulvas kirjelduses võib lugeda, et Tallinn, endine Revul, õitses Han-

sa-ajal ja paistab silma oma kirikute ja ajalooliste tornidega. Tema vanalinna keskaeg-

sete tänavata jalalil kerkk mõni aasta tagasi ehitatud ultramoodsa hotelli kõrghoone, mis ehitatud soome firmade poolt. Artikli sissejuhatuses ütles Nirascou, et vaatamata 35 aastat tagasi toimunud annekteerimisele Nõukogude Liidu poolt vahetult pärast Ribbentrop-Molotovi pakti sõlmimist, on Eesti päris hästi vastu pannud venestamisele. Tallinn, tema pealinn, on säilitanud lääneliku pitseri. Mõduandev on eesti keel. Vene mõju märk on eelkõige halvasel organi-seeritud keelehänduses. Edasi kirjutab Nirascou soomlastest, kes sadade kaupa nadalaatopudeli viijuvad laevadelt ja lennukitest. Suurem osa soom-lasi ei tule mitte ainult turisti-dena. Nende sõnades on kahe päeva jookul juba nipaaju al-koholi kui iganes võimalik. Soomes valitsev kallidus ja ranged määrused tiivistavad Helsingi elanikke ületama 50-ne kilomeetri laustu Soome lahte, et matista aga sageli ka kuri-tarvitada nii odava jumaliku pudeli rõome. Prantslane isab, et muldu liigjoimise suhtes ranged nõukogude ametivi-

Miks Rebase matus tõi poleemika?

BONN (EPL) — Miks keru-tati Saksa ajakirjanduses toimu seoses kol. Altons Rebase ma-tustalitusega ja temale pär-japanekuga Bundeswehri esi-nadja poolt? Mitmed asjaolud vihvavad sellele, et inspirat-sioon vasakaärmuslikele aja-kirjanikele tuli idast. Eestlaste esindaja Saksa maal Elmar Reisenberg võttis kontakti kultusministeriuriga, kus ta selgitas kol. Rebase teenistu-skäiku sõja ajal Wehrmachtsis ja sõja lõpul alles Eesti Lee-gionis.

Järglk. 7 Elmar Reisenberg.

Järglk. 7

Noortekursuslasti Türgis kunagise kulaas kreeka linna Efessose varemetsel. (Foto Norveeli).

Türgis peeti noortekursus

Türgist saabusid tagasi Eesti Noortetöö noortekursusest osavõtjad, kokku 30 inimest, kes 19–26 augustini viibisid Chesme linnakese lähedal asuvas moodsas türgi kursusehottelis, kus teostati tööpogramm. Kursuse sisu oli eeskätt rahvuskultuuri-line, sest enamasti uusi noortekursuseid on nüüd Rootsis sündinud ja teadmised selle tõttu Eestist ja eesti kultuuri puudulikkus. Mitmekesise kursuse kavas oli iga päev 8 õppetundi, mida täitsid 6 lektorit. Vabal ajal oli võimalusi suplemiseks Egeuse mere soojades voogudes. Tagasi jõudnud noored olid kursusega väga rahul.

Ärasõit kursusele toimus Sturupi lennuväljalt Malmö lähedal, kuhu kogunesid reisijad erilehõudega Göteborgist ja Stockholmist. Sturupist läks reis otse Türgisse, kus maanduti Izmiri lennuväljal. Seal toimus sõit kursusehottelli 100 km eemal juba bussidega.

Bussireisil võis märgata Türgi-Kreeka päre-vuse praktilisi ilminguid: nii lennuväljal kui tee ääres oli näha sõjalist aktiivsust – laskevalmis ja mehitatud õhutõrje patarid, rohked sõja-välased. Kõik see andis ka kursusele väikeses "seiklusliku" tausta, kuigi hotellis enam sel-lest pinevusest midagi polnud märgata.

Kursuse hotell oli hil-gelsuur mineval aastal tühimaaale püsitatud ho-tellikompleks, mis oli nagu omaette väike lin-nake. Huvitavaks elaa-museks oli õhtusöök, kus oli kaetud alati türgi lau-d mitmekümne erilaadi söögiga, millele lisandus magussöögid laud, kus leitud kindlasti üle paar-kümne tordi sordi muu magussöögi. Eriti ma-gussöökidel oli suur mi-niek, nii et enamasti osa-võtjad jõudsid kursuse nädala jooksul tõsta oma kehakaalu nii mitme killo võrra.

Kursuse lokaale oli mitmeid, kuid õppeva-hendite kohalolemine käis kahjuks lüünamise kiirusega. Nii jõudis iga

päevaga kohale kursuse lokaali mõni uus õppe-vahend, viimane kursuse vahend, projektor, jõudis kohale alles eelviimasel päeval, kuna seda laev-navatt hotell alati Too-peakontorist "kusagilt Türgi sisemaal".

Kursuslased näitasid üldiselt head distipli-nimust, ilmusid kursuse-saali õigeaegselt ja võt-es osa õppetööst huviga.

Kursuse juhtkonda kuulusid seekord: Karin Päts, Udo Tohver, Heino Annik, Sven Hanson, Kalju Lepik ja Richard Norvell (viimane kursuse juhataja).

Heino Anniku anetek-s olid: Eesti teater kultuuri

Järglk. 2

Vana riigipea eesimees Henry Alard demokraatlike erakondade juhtidega, kes nüüd võitavad hääle pärast 19. septembriks algavat valik. Vasakult Olof Palme (s), Thorbjörn Fälldin (c), Henry Alard, Gösta Bohman (m) ja Per Ahlmark (fp).

Kodanlikel ülekaal valimisvõitluses

Rootsi valimistub valimiste-li nii riigipea kui omavalit-suste osas. Viimasel poolal on esmakordselt nii hääleta-jana kui kandidaatidena kaasas ka sin maal kindlat eukohta omavad nri. sisse-rändajad, kel veel kodakondsust ei ole. Selle tõttu on era-kondade huvi vähemuse vastu ebatavaliselt suur ja kõigi erakondade kommunaala-liniminekijades leidub ka sisserrändajad, nende hulgas ka rida eestlasi. Arusaadavalt pühjus on erakondade huvi suuri soomlaste kui arvus olulisima grupi vastu. Eest-lasi leidub teadolevat mo-deraatide, folkpartiet, cen-

terni ja sotsiaaldemokraatide kandidaatide hulgas. Seekordsed valimised on põnevad, kuna valimisennu-stused nri. gallupuurimustes juba pikemat sga on näidu-nud kodanlike häälsetajate ülekaalu. Küsitakse, kas pä-rast 40-aastast sotsiaaldemokraatide üksivalitsemist nüüd saabus võimalus ka opositsiooni juu proovimiseks riigitõrri. Lahitud riigi-peaval jagunesid hääled kodanlike ja sotsialistlike era-kondade vahel pooleks ja pal-ljud küsimused otsustati selle tõttu loosi abilga. Järgmised riigipeaval pooleks minemist enam olla ei saa, kuna riigi-

päeva liikmete arv muudeti mittepaarsarvuliseks. Äsjaane uusim gallupuurimuse Siifot näitab, et kolm na-dalat enne valimisi on ükka-veel kodanlikel erakondadel valijaskonnas ülekaal, kuigi sotsiaaldemokraadid on pisut paranenud. Kodanlikel era-kondadel oleks praegu, uuri-muse kohaselt, 51 protsenti, sotsiaaldemokraatidel kom-munistidel kokku 47 protsenti häälest.

Uurimuse järele on augus-tikuuks sotsiaaldemokraadid ja vpk kokku edenend juuni-kuu 44,5-st protsendist 47-le

Järglk. 2

EPL VIHJE

Laupäeval, 4. sept.

Augusti keskpäeval Jugoslaavia ametlikul küllaskäigul N. Liidu merejõudude ülemjuhataja admiral Sergei Gorshkov, pidades läbirääkimisi mil Jugoslaavia kaitseministri ja ka merejõudude juhtkonnaga ja inspekteerides seepäe sadamaid ning laevastiku üksusi Aadria rannikul. Üks kord, kui Nõukogude kõrgemad sõjaväelased või poliitlikud Belgradis on esile ilmunud, on see Läänes põhjustanud hoiatavaid häälviimaseid, kuid Nõukogude laevastiku võimad, mis Jugoslaavia sõjavõimadele kui "kahe sõbraliku võimu" vahel. On küsitav, kas Jugoslaavia peab ennast veel "liiduvabaks" — nagu sellest on kaua kõnelnud — või on vahepeal tekkinud sõjaväelaste kontaktid, mis sümboliseerivad ühist kommunistlikku ideoloogiat Belgradis ja Moskvas vahel ning mis neid seovad tihedamini ja seda ametlikult tahetaks avalikkusele teatavaks teha.

Lääne umbusaldust on viimasel ajal aidanud suurendada mitmesugused kõrvalnähted. Nii anti ahnult mõni päev enne Gorshkovi küllaskäigu algust lääne diplomaatistidele teada, et Jugoslaavia saadikute Aadria rannikul on leidunud nõukogude sõjalaevu, mis olid moonutatud kaubalaevadeks ja kandsid sellekohast lippu. Eriti selgelt oli see käte paistnud nõukogude ühe allveelaeva, kuna tema sõjalised tunnused olid väga puudulikult varjatud.

Jugoslaavia valitsus omalt poolt on kõiki nüansseid täiesti energiliselt igal korral tagasi lühanud. Sellest hoolimata püüdnud aga edasi kuuldes, et N. Liit on hakanud avaldama Jugoslaavia suurt eesmärgiga saada sealt mereväelast tugikohta oma 3. eskadril, mis opereerib Vahemerele. See eskadri koosneb on aegamööda aina suurenenud, aga tema baasi- ja dokkimiskohad vähenenud eriti pärast seda, kui egiptus keelustas oma sadamade kasutamise nõukogude sõjalaevadele.

Kremlis unistusemärgiks peaks loomulikult olema Cattaro laht — Boka Kotorska — Jugoslaavia, mis fjordina tungib sügavalt Montenegro mägedesse ja alamaal oli heaks tugikohaks Austria-Ungari laevastikuks. Siit pole peagi liidud enam kauge raudtee Belgrad-Bar, mis iseenesest pakub head otseühendust Moskva ja

maadmööda. Prantsuse teadeteagentuuri andmetel Belgradist on admiral Gorshkov läbirääkimistele Jugoslaavia kaitseministri Lubjiciga pöördunud kergendada kindlust, mis praegu ametlikult kehtivad välismaiste sõjalaevade kohta Jugoslaavia sadamates. Kuidas läbirääkimised lõppevad, pole teatavaks tehtud.

Teatud viihaks läbirääkimiste käigu kohta on silksid asjaolu, et järgnevalt võis admiral Gorshkov "inspekteerida" sadamaid Jugoslaavia ja sealseid laevastiku üksusi. Välisvaatlajad Belgradis on igatahes veendunud, et tegemist oli ikkagi tugikoha otsimisega nõukogude 3. eskadrile selle asemele, mis Aleksandria suursadama näol Egiptuses on. N. Liidule kaduma läinud Kuigi veel ei ole kindlasti ütleks, kas Jugoslaavia on täiesti loobunud oma liiduvabadusest kui sõltumatuses Moskva suhtes, näib kogu asjaajamine seoses nõukogude merejõudude ülemjuhataja admiral Gorshkovi ametliku küllaskäigu olematu vähimalt kaudeks määrganduse, et president Tito võimujärglana võib seista raske probleemide ees.

On ju vaevalt usutav, et admiral Gorshkov oleks oma ametliku küllaskäigu ajal Jugoslaavia saadikutele ette võtnud ühe ühise eelduse selle kordaminekuks. Nõukogude moodsa sõjaväestiku sootajana peab admiral Gorshkov kurssi, mis võibolla väldib suuri kokkupõrkeid, kuid tingib igatahes tervet rida ohtlike konflikte. Seda peaks muidugi mõistma ka Jugoslaavia president Tito, sest mõeldavate konfliktide sarja võib kergesti kuuluda näiteks Nõukogude väheleesinud Kreeka-Türgi tüliisega Egeuse mere piirast. Sellega ei või Jugoslaavia nõus olla, kuna pole tema huvides luua pidevat vahetorda oma kreeklastest naabriga lõunas. Seda ei saaks aga vältida, kui Nõukogude ekspansioon sõjaväestiku võiks avalikult teetuda baasidele Jugoslaavia.

Nii või teistiti, Jugoslaavia liiduvabadus näib olevat jõudnud raskesse ajajärku.

A.K.

Varastati maal Toronto Eesti Majas

TORONTO (VES) — Toronto Eesti Majas avastati, et hoone põhikorra foneest on vargast ära viinud Peet Areni hinnalise maali "Muhu kirik". Kui seepärast kahtlähkijad peavad maale kontrollima, ilmnes, et kaduma on läinud ka üks Aksel Roosmaa kunstiteos.

Peet Areni "Muhu kirik" on ka ajaloolise väärtusega ja tõdelt üheks paremaks selles laadis. Muul kunstivärgus tolmust, pole teadmaks, sest Areni maal puudumist märgati nagu juhuslikult, kuigi sellel ruumist alati läbi käidi.

A. Kingissepp 85-aastane

Tyrens tähistab Anna Kingissepp 85-aastase, 5. septembril oma 85-ndat sünnipäeva.

Maoistid: "Hädavajalikust invasioonist Baltikumi arenes range okupatsioon"

SKP (Sveriges Kommunistiska Parti) häälekandja "Gnistan" on hiljuti avaldanud artikli pealkirjaga "Baltikumi saatust: Hädavajalikust sissemarsimisest tuli range okupatsioon". Artiklil on antud ülevaade Balti riikide ajaloo, mis viib ühele poolele, nimelt ühele külma sõja kummalisele seisukohtale poolest, kuigi artikli põhitoon on N. Liidu okupatsioonist hukkamõist. SKP asub teatavasti Lars Wernerit VKP-st veelgi "vasekuli" ja saab oma inspiratsiooni pekingist, pooli tõttu eriti sümpaatseeriv N. Liidule. Tõeholovakia okupeerimise puhul hiljuti organiseeritud meelevaldusel marsisid ka skp-lased kaasa.

Oktoobrirevolutsioon, mis puhkes samal ajal Venemaal, "suruti maha alguses saksa ja siis inglise vägede pooli". (Kui saksa vägede all mõeldakse saksa enimest okupatsiooni, siis on see ju tole vastav, aga kust said "inglise väed" Baltikum?) Maareformi abil abi "õnnetus juhtivat kihtidel suruda kihtidele vahel ilmas ja maal". (Kui SKP oleks sel ajal saanud määrata Eestis ja Lätis, siis oleksid mõisamoonad ja maatähed jäänud ilma maata, kummed küpsed Revolutsiooniks, mis on ju skp-laste shiks nagu taevarik kristlastele. ...) "Maad omavaldajad ei võinud revolutsiooni suhtes negatiivsete, revolutsiooni kaotas ühe oma lihtlastest".

1924 "ebanõuetus revolutsioonist Eestis" (see polnud revolutsioon vaid lihtsalt lootsid, selleks abi organisatsioonid riigipõrketaske (kuup). Tunistatakse ka, et "partekelid, parane majanduslik olukord ja traditsiooniline venevita atias kaasa selleks, et kommunistlikud eravet kaduma jät norgaks".

Edasi: "Valitsused olid väiksejuhtunud parempoolset, keda teatasid suurmajapidamiste omanikud ja monopolkapitalistid" (paar rida varem on ju leidnud, et suurmajapidamised natsionaliseeriti ja kus olid meid monopolkapitalistid?). "Pärast teatavalt võitu Saksaamaal orientatsiooni Balti riigid ikka enam sinna poole" (??).

Ribbentrop-Molotovi pakti sisu on öieti edasi antud, aga kommentaarid on huvitavad: "N. Liit ja Natsi-Saksamaa nägid, et sõda oli välistatud ja pakt andis neile võimaluse relvastuda".

N. Liit vias Baltikumi oma

Maostlike seisukohtadele tähelepanu FBI/Kulturifoni too ära ülevõtte Rein Väime võetud pildil kirilil tähestiku õpitemisest praegustes koolides Eestis.

võitluses fashismi vastu, sellepärast okupeeriti Balti riigid." (See oli niisiti "õigustatud"). Aga "rahva ülestõus" juunis 1940. "Maoistid järgi ei ole hantist, et oledatav on et liigub ju maailma ajajugu paratamatult Revolutsiooni suunas, milal see siin-seal toimub, on see vaid ajaküsimus. ...". "On sama vähe näha okupatsiooni motiivina agressiooni kui tildise rahva ülestõusu tulemust" (Saa loomulikult "erapoole" otsus ...).

"Sõja ajal, kui Baltikum oli okupeeritud sakslaste poolt,

organiseerisid balti rahvad ulatustliku partisaanilise okupatsioonivõimude vastu, mis koos N. Liiduga vahastas Baltikumi" (kuidas see tegelikult oli, tead ju ise) — partisaanivõimused väelaste vastu, mis kestis üle kümne aasta (1941–1952 pole sõnagi). "Pärast maailmasõja lõppu on tekkinud meeleolu N. Liidu okupatsioonist vastu Baltikumi ja eksitabaltaste hulgas, muuhulgas ka Rootsis" (kas alles siis?).

"Selle opositsiooni põhjuseks on ikka enam väärsti teostatud nõukogudeid rahvuspoliitika ... N. Liit teostab venemastipoliitika, mis mille kaugemaks shiks on balti rahvaste "kooskultamine" vene rahvaga".

Selles osas oleme ju ühel arvamusel. ... (EPL/AI)

• Mis juhtus

AMEERIKLASED VENE VANGID

Moskvas mõltis vene kohus kolm ameeriklast suunitlote N. Liidu karistuslaagritesse. Kuna nad olid kahtluse all Venemaa Natsi-Ukraina ja USA vahel. Euroopasse viia. Kauglaid ostetud narkootilist ainet, 33-aastane Gerald Amster mõisteti 8-ks, 26-aastane Dennis Brown 7-ks ja 31-aastane Paul Braver 5-ks aastaks suunitlote laagrisse "range rezhimiga". Ameeriklaste röövi teel Kauka Lumpurist Pariisi, kui lennuk Sheremetyev lennuväljal Moskvas läbi otsiti ja noorukite pagastid leiti 28 kg heroini.

NAISED ASTUSID VEREHE KODUSOJAS

Põhja-Iirimaal naised, nii katoliiklased kui protestandid, on õhunenud, et onapoliitiseeritud sõnades, sundida ju selle aastast pörandalaadist võitlust pidanud mehi rahu sõlmimisele. Alalised atendaadid, inimõiguste ja tulistamised on kogu maa tekitanud sõjakulurka, mida rõhutab omakorda inglise väesade kollektioone "rahuksuena", millist aga omakorda jultumalt rünnatakse.

Naised on korraldanud suuri demonstratsioone rahunõudeks. Kui neil aga õnnestub sundida mehi normaalsel viisil teatamisele ja täpsuskittide katuselt kõrvaldamisele, selgub hiljem. Naised aga organiseerivad edasi oma aktsiooni kogu Põhja-Iirimaal ja ka Eiries.

FORMOOSA TEEB PLUTOONUMAT

Ameerika juure olevat Washington Posti teatel kindlaks tehtud, et Formoosa võimud valmistavad osast atoomielektrijaamade jaoks ostetud uraanist plutooniumi atoomipommide jaoks. mandri-Hiinal teatavasti on juba ammu atomeirivald ja Formoosal asub "Hüna vabrik", et täna maha jääda. USA valitsus otsustab keeldumist kahe

uue atomelektrijaama ehituse teotamisest, et sundida Formoosa valitsust lõpetama plutooniumi valmistamist. Teatavasti valmistab ka India oma esimese atoomireaktorit. USA-i ostetud uraanist atomelektrijaamadale.

ROOTSLAEL MEREL PÄASTIS PÖGENIKUD

Rootsi reisijateparv "Prinsessa Birgitta" päästis teel Travemündest Rönnesses Bornholmi välkese idasaksa paadi kolme põgenikku, kes Warmemündes es merel olid merehädas, kuna nende paadi mootor oli rikis. Põgenikud, üks abluhupar ja üks mees, on 27–38 a. vanused.

Katsed sõda ebahõnnetusid kõrges laetuses ja nad trivisid ühe valgustuslopi juurde, kus nad end kinnitasid. Rönness seletas rootsi laeva kapten, et põgenikud nende soovi kollektiiv lastakse 2000 Travemündes, kus nad asulil kasvavad Lääne-Saksamaa vöömoodet.

USA ANDIS KOREAS JÄLE JÄRELE

USA valitsus, kes alguses ei aktsepteerinud Põhja-Korea võimude "kaheksaavalidust" ja nõudis avaliku vahendamist, on pehmendunud hoiakult. Väliminimistamisest märgiti nõud, et Põhja-Korea president Kim Il Sun on astunud "positiivse sammu" nõudmises astuma läbirääkimistesse USA sõjaväelaste juulgeoleku kindlustamiseks demilitariseeritud tsoonis kahe Korea vahel.

See tähendab, et USA on rahuldunud ainult kaheksaavalidusega. Sellele vaatamata jätkab Põhja-Korea raadio teravat ameeriklaste sõltumist nagu omaks nemad oma surma "välja provotseerinud". Washingtoni kesa. Lõuna-Korea omakorda kritiseerib USA-d "pehmenemise" pärast. Sellekohaselt demonstratsioone USA vastu toimub Soosis.

Turism Saima kanali kaudu Viiburisse

HELSINKI — Proovisaidud Saima kanali kaudu Viiburisse algas vae läppuoleku. Helsingi on tõusnud Inturiti ja Makkuhi vahelised sõlmimised, kus lei- ti, et Viiburisse suunduvad laevadendusel pole enam takistusi. Ometi alatakse korrapärase sõudega alles tuleval suvel. Reis sisaldab paari tunni kestusev rängsõidu Viiburis ja selle kohalised sõlmimised, kus lei- tidud korraldatakse nii, et kahe grupi lähevad saamegeel, kus laevaga, teine bussiga, Viiburisse. Kohale jõudes vahetatakse sõudavahendid, et reisi ajal poleks vaja viibida kahte kohta samas maastikus.

Türgi. . .

Alg. lk. I kandjana, Noortetjuja ja mida temalt nõutakse ja Raamatupidamise põhialused. Udo Tohver õpetas rahvatähtsena ja andis loengute näol jagatavate eestlaste rahvatantsu muusika ja pillide arengule. Sven Hanson lasi konstrueerida "eesti nuku", kus värvide näol tuli näidata mida kursusi- sed nõuavad noorelt, et teda saaks nimetada eestlasteks. Hanson korraldas ka testi, küsimusega "miks olla eestlane". Nelja tunni jooksul andis Sven Hanson ülevaate eesti rahvalaulest. Kalju Lepik rääkis eesti rahvalaulest ja eesti kirjandusest. Käsitades ka seminari korras eesti keelt ja kirjandust. Kärsi Pääsi loengut, peatmaks oli inimese füsioloogia ja mitmesugused sise- ja välismajandus eesti noortele. Richard Norvelli käsitab eesti maa ja rahva ajalugu ja juhatais arutlust, miks kursusel olevad noored eesti juht tulevad ennast eestlastena ja mida on nendele eestlased andnud.

Üht kursuse päeva kasutati vanast Kreeka ja Rooma ajast pärineva Efesosse varemeltelina külastamiseks. See küllaskäik hästisõlitud muinsuslinna oli äärmiselt huvitav ja õpetlik. Kursusele almas "peaks" oli osavõtjate arvates asjaolu, et aeg läks nii kole kiiresti.

Kursusel toimunud testide ja diskussioonide alusel selgus järgmist: on tore olla eesti noor, see on isegi "eksklusivne" tänapäeva noortel hulgas. Eestlaste hulgas võib ennast alati tunda kodus ja oled teretulnud. Eestlane kannatab kuuluda vahel ka tött ja pole nii kergesti haavuv kui "valismaalane", nii et pole alati vaja teeselda, vaid tohik rääkida vahemal. Eestlasena ei ole reisida ja leida sõpru igal maal ja linnakas, sest eestlasi leidub kõikjal. Eestlase purustab kõik keelebarjäärid, sest kui sa ei oska kohaliku keelt, siis võid kommunistestrida teiste kaasmaalastega, just ühises keeles — eesti keeles.

Leiti, et eestlane on see, kes tahab olla eestlane ja tunneb ennast eestlasena. Leiti, et pole hädavajalik kuuluda eesti täiskasvanute organisatsioonidesse, selleks et tunda ennast eestlasena. Mitekuuluse põhjuseks on toht tipule toimuvad ühised eesti täiskasvanute organisatsioonide ja erirühmituste vahel. See peletab noored emale eesti organisatsioonidest. Seega tüüdi aitavad kaasa umbrarühmitustele, niipea kui oled jõudnud välja noorteoranisatsioonidesse kuuluvuse vanusest. (EPL/N)

ESTI PÄVALEHT

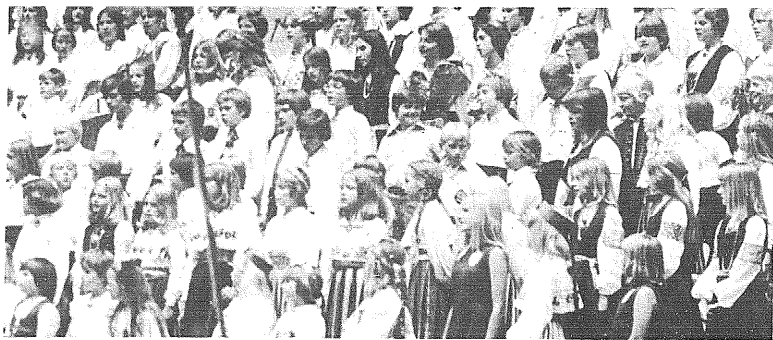
Eestlaste Dagbladet
Peatoimetaja Johan Koka
Vastutav väljaandja
(ansv. sig.)
ART Koor

Toimetuse ja tallitus:
ESTI MAJAS Stockholm:
Willingham 32, 17.
Postlaadress: Box 567
101 29 Stockholm 1
Telefon 21 44 46

Toimetaja Ekkilundus 171 Aus
Aad. Eesti Päevaleht, 177 120,
631 02 Eeskilundus, tel. 016 74 73
Telemispostivir. 15 21 21
Kultuursarvete postivir. 09 50 00
Eesti Päevaleht Forlängs AB,
Stockholm

Teilmislinnused:
Aasta (12 kuud) kr. 215.-
Termin (4 kuud) kr. 78.-
Kuu kr. 21.-
Väljandaja ESTI PÄVALEHT
FORLÄNGS AB

Trükkija: Eestlaste-Kuursen
Tryckeri AB Eskilundus 1776

Lastekehtis. Eest lastekehtis oli 325 lasti aastates 6–15. (Foto Trummer)

Lastevanemaile: Baltimore ja Long Island

Kulpu eesti noori viibis Eesti Päevale Baltimore'is, seda ei tea keegi ja vaevalt seda kunagi teada saadakse. Et neid oli seal rohkelt, see ilmes mitmel puhul. Et Rootsiist oli neid üsna vähe, ka see ilmes mitmel puhul.

Eesti Päevade kavaletite silmades ilmes, et EP juhikond oli meie noortele seal agarasti mõelnud. See tõi silma selgus kohe kohapeal, kus juha 5. juulil oli korraldatud kirev õhtu, mis tõenäoliselt kujunes meie noortele suurimaks ürituseks, kuhu kogunes ca. 500 osavõtjat. Ja 6. juulil järgnes sellele noorte pikemaajalise samast päevast edasi laevastõu ja tantsuõhtu – noored lahavad ja tantsisid!

Küsimale noortele – ja muud, ka vanematele – oli mõeldud "Tina", mis oli filmitud August Kitzbergi "Libahundi" ainetel. See on asjaarmastajate toode ja sellisena tuleb seda ka võtta ja hinnata, et see film on mitmekülgset ühes ehitatud ja on eriti võrsil üleskasvanud noortele väga huvitav ja palju pakkuv. Sellelõutu ka selle korraldustenduse tõmbasid rohkelt noori seda vaatama. Millal saabub "Tina" Rootsi?

Aga ka veel nooremale Esto külastele oli mõeldud, siinkohal oga märgitud ainult ühte – suu- ja noorjoniine lastetunde, kus Toronto Eesti Täienduskooli õpilased esinesid Endla Komi laululantsu näidendi "Soovikellu" ja võitkõlba". Selle oli üle 30 tegelase. See oli originaalselt koostöömõeldud ja suurepärase lavastuskorraldustööga kolmevaatustil lavastus, mida jälgiti

• Huumor

6-aastane Linda saadab samavanne Linda koolist koju. Juku on hea kasvatusega ja pabul, et ta võiks kodusel kanda Linda raamatukotti.

Linda punastab ja ütleb mahalaadud silmadega:

"Minuipääd: Aga pea mees, et sa märgid tulega."

suurima põnevusega. Lisaks sellele esitas Baltimore'i lastetrupp Lillian Maiste pantomimil "Nukulaat" ühes plidid. Selles oli 16 tegelast, kusjuures üks eesti kooli õpilane mängis kuiti osa ja noorim "lavataht" olnud ainult üheastase!

Laulupeol esinesid noortekoorid 325 lauljat 6–15. eluaastast. Selles arvas oli 175 osavõtjat. Kanadast, ainuüks Toronto 106, USA-st oli 145, nende seas 5 noort väljastpoolt eesti täienduskooli. Lastekoori organisatsioonil lasus USA Eesti Koolide Keskuse õigedast Gaston O. Randveega eesotsas. Hästi distipliniseeritud ja kõrge laulutasemega noortekoori esinemine laulude ja kõigile väga rõõmsust üllatuse.

Eesti noori ja nende juhte oli Eesti Päevade mitmel maal ja mandril. Allakirjutajal oli nendega rohkelt kokkupuuteid. Tehtud märkmeid nähtub, et mitmel maal on tekkinud eesti noorteringe, milles on osavõtjaid 14. eluaastast ülespoole, näit. Inglismaal, Austraalias (eriti Adelaide'is), Seattle'is (Noorte Klubi nime all) ja mitmel pool mujal.

Need ringid ja klubid on enamasti spontaanselt tekkinud ja esialgu on nende peamiseks tegevusalaaks eesti rahvatantsu ja eesti laulude õppimine. Mille kinnitati, teiselmalte ikka jõudnud, et eestlaste noorte tegevust juurde läheb alul eesti rahvatantsutrupi ja eesti noortekoori kaudu. Aga eestluse juurde jõudmisel peab noore pagasis leiduma üks aare – eesti keele oskus.

Tina selle aardeta ei ole eestlastel. Selgus, et kohati peaaegu pooltel eesti noorteringidega (klubidega) lõlunul on see aare väga puudulik või puudub üldse. Enamasti tulevad need seaga-biehuised, kuid osa ka puhtest perekondadest. See on kibe rea-lteit. Kuid mille kinnitadi elu-ki, et eesti keele oskuse omandamine resp. täiendamine ja eesti keele kirjavaraga tutvumine

olevat seadud ringidest osavõtjate eesmärgiks. Elame lootustele! Eriti selgus uudisiks selgus veel, et Austraalias tegeldavalt kavatsusega astuda noortele oma leht. Praegu olidavat ametis noortelehele sobiva nime, sisu, majandusliku kandeplinna ja muude küsimuste selgitamisega. Nimeks olivat ette pandud: "Leek", "Keravähk", "Aevastus", "Ajalliv" ja "Hüümarik".

Meie võrsil sündinud ja sügaval võõra rahva keskel sirgunud noorus otsib eri teid ja ahmõnõid eestluse juurde – 1977 – on kuulutatud Noorte Aastaks. Ja siis hakkavad läheneva järgmisel Eesti Päevad. Kas ei ole järgmist Eesti Päevade ajal meeldav ja teostatav eesti noorte ülemalme kongress?

Eesti laste suvekodu Eesti Külas Long Islandil oli minu külastusepeal kohal 26 kasvandikku, nendest oli 12e eesti keele oskus kas väga puudulik või puudus täielikult. Suvekodu töötas siis alles teist nädalat ja selle väga mitmekesisesse päevakavasse oli põimitud ka üsna eesti keele tund kõigile kasvandikele iga päev. Peale juhataja ja abijuhataja oli suvekodu kuuks kasvatataja ja kaks abikasvatataja. Eesti keele õpetus toimus kõigile samameelselt ja selleks oli rakendatud peaaegu kõik kasvatataja.

Sellelõutu saadi eesti keele õpetust teostada väikeses rüh-mades ja lüsimel heide tulemus-tes. Kuna suvekodu on olemas oma hea õppe- ja käsiraamatukogu, siis vastava õppemetoodi-lise rakenduse puhul võib ka eesti keele õppimise jõudust tunduvalt tõsta.

Suvekodu saab õige väikesest toetust ainult eesti organisat-sioonidelt, peamiselt kogudustest, sellelõutu tuleb kõik vajamine-kud ka personali palgast ja sõi-dud, kätt ühe kasvandikust iga lapse eest tuleb tasuda 40 dollarit (= ca 150 krooni) nada-las. Personalile ja kasvandike-le

on elamiseks-magamiseks kasu-tada mitu maja, kuid köök, söö-giruum, muud kõrvalruumid ja väga suur saal Eesti Majas on suvekodu kasutada (nõidsamu ruume kasutat talvel ka kohalik täienduskool).

Suvekodu juhatajaks (admini-stratiiv alal) oli Sven Wichman ja abijuhatajaks (pedagoo-gilise alal) Virve Vaher. Kasvatataja margikõnne Arne Abell nimelisel noort, kes on varem USA-s elanud ja mõned aastad ka eesti täienduskoolis olnud, kuid nüüd on elanud juba pikemat aega Hol-landis kuuluvail St. martini saarel Lääne-Indias, kuhu las-saanud hea töökoha. Inglise keele kõrval on ta nüüd ka hollandi keele ära õppinud, kuid ka tema eesti keel oli haruldaseil hea ja sõnarakas.

H. RAJAMAA
(Järgmise "Lastevanema te-nurga" pühendame õppeaasta alguse puhul probleemidele, mis ootavad lähemastid rahvusliku kasvatuse alal.)

Kohalik elu

GÖTEBORG
Naiskoor alustab
Göteborgi Eesti Naiskoor ai-ga oma sügishooaja tegevust teisipäeval, 7. septembril kl. 18.30 Eesti Majas.

Koolivase tegevuskavas on et-tehatud juha 15. oktoobril esi-nemine noortelastele, peale seda ettevalmistamine iseseisvaks kontserdiksi, millega koor tähis-tab ühtlasi oma 10-a. tegevust.

Kuna tuleval suvel toimub Gö-teborgis Rootsi eestlaste kaheksas üldkõulupidu mildest koor osa võtab, tulevad õppimisele terve rida uusi nais- ja segakooride laule. Sellega on eelolev hooaeg koortele küllaltki tooriks ja juha-tus pabul kõik lauljad ilmutada juha esimesele lauluharjutusele 7. septembril, kaasa tuues uusi lauljaid kes soovivad koori tege-vusest osa võtta.

Teatriõpiring jätkab tegevust

Suvi lõpeb ja sügis läheneb. Suvel laiali olnud teatrirahvas hakkab jälle kogunema. Esimeseks Stockholmis Eesti Teatri ühisürituseks on näitlejate ja õp-petajate kokkutulek kolmapäe-val 8-nädal septembril kell 18.00 ABF-is, Sveavägen 41, III korrul-saal nr. 3. Kavas on muuhul-gas Katrin ja Tarmo Sepa ette-kanded teatrimuuletest Eesti Päevade puhul ja teatri tegevuse aatamine hooajal 1976/77. Pä-rast toimub koosvõhiline.

Praegu toimuvad juha August Mälu romaani järgi Lensti Rõmmeri poolt dramatiseeritud "Õitseva mere" proovid, millega tehti algust juha kevadel, tehtud on 18 proovi. Dramatiseeritud juha tegelast, lavastaja Lensti Rõmmer on dramatiseerimise puhul kokkuleppele autoriga võ-nud materjali ka Mälu teistest rannaromaauidest "Taeva palge all" ja "Hea sadam", mille tõlki dramatiseeritud on meeleolusile teie ning tüüpiliseks ja teist-tilt millegilulul rahvuseiltsi lopsakaid valmikus.

"Õitseva mere" etendus toimuvad järgmisel: 6. ja 7. no-venbril Borås ja Göteborgis.

Lensti Rõmmer lavastab "Õitseva mere".

"Vaikiv põlvkond"

Kodumaa 1968 laineid ingeri päritoluga noorkirjaniku Olev Rensuvel "Homme karikakar". See on Rensuveli esimene suu-rem teos. Lugu kirjeldab täna-päeva Tartu ühispilansuorse elu, teesest sellest hulga realistlike detailide.

Jutustus ilmus "Loomingus Raamatukogu" tänavas sarjas ja selle puhul on Ruut Reinsoo kirjutatud "Sirbi ja Vasara" veergudel (nr. 23) pikema arv-u-tuse, mille leidub järgneval hui-tav lõik: "Meie praeguses kir-jandusplidil on "Homme karika-ka" kahtlemata huvitav doku-ment põlvkonnalt, keda, välja arvatud väikesed erandid, võib nimetada vaarikavaks põlvkonnaks. Asjakohadele, mis nad ei ruttu asesevaldamisega või on kaa-tunud selleks võlme, vijab O. Rensuvelil esikraamat." (EPL/Vs)

Agnes Lepp-Kaasiku tõi teatri-noortega jätkub.

13. ja 14. novembril Stockholmis, 21. ja 22. novembril Eskilstunas ja Norrköpingus ja 28. novembril veel üks etendus Stockholmis. Näidensis esineb palju noori näitlejaid, kuna seal peab olema laaval palju noorsug, see on dramatiseerija-lavastaja järgi "põhiliselt romantiline lugu".

Edasi tootab teatri õppering Agnes Lepp-Kaasiku juhatusel. Peaõhõ õpperingis on seekord lavastamise probleemid. Aga roõbit sellega toimub õpetus ka algajatele. Uued teatrimuuletest on teretulud. Registreerida võib Eesti Kultuuri Koondest, tel. 11 81 16. Kursus algab ABF-i ruumides kolmapäeval 15-nadal septembril.

Kevadhooajal on Agnes Lepp-Kaasiku õpperingi tõi tulemu-sena esitades mõningad lühinäi-dendikd kursis viibunud noore-male näitlejuhtide lavastamisel. Etendus toimuks mr. studio-teatri nõuetega ja vormis.

Stockholmis Eesti Teatri hii-senas tegevuskavas on veel Agnes Lepp-Kaasiku näidendid, mis toimub paguluses esialgu pea-kiirja all "Lahutus", lavastajaks oleks autor.

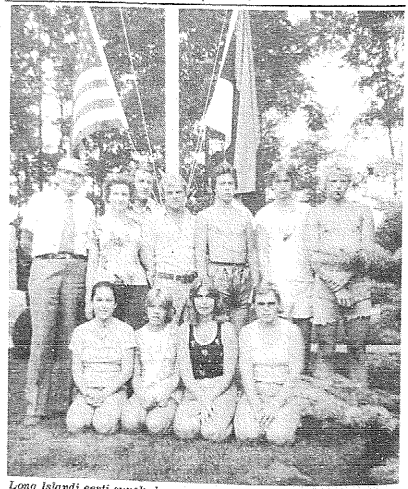
Fima Studioi tõkkavast kuule-me, et Studioil on kavatus sü-gisel minna provintsi ringreisile kevadel Stockholmis ettekandud Arvo Mägi lühinäidenditega "Juubel" ja "Neli paari". On võimalik, et esimeses näidendis toimub ümberredigeerimist ja uute tegelaste sisseastumist. "Neli paari" kaht praegu va-lismaal viibivat näitlejat Mari Leemest-Kilman ja Lauri Nurmisraa on selleks puhuks oodata Rootsi.

AR-GI.

216 miljonit ameeriklast

WASHINGTON – Riikliku rahvastikbüroo andmetel oli USA-s 1. augustil 215.779.915 elaniku, 1.549.781 tsikut rohkem kui 1. augustil mõõdund aastal.

Senatis toodi ehmatusega ette, et rahvaarv on ainult viimase kuu jooksul, 1. juulist ka kasvanud 124.185 inimese võrra, mis viidab USA kabe keskmise suurusega linna elanike koguarvu. Küsi-takse: kuhu mahutada see in-miste juurdekasv?

Long Islandi eesti suvekodu pere. Vasakult teine abijuhataja Virve Vaher, kolmas juhataja Sven Wichman.

Sotsiaalsed reformid ilma sotsialismita

Sotsiaalsed reformid ilma sotsialismita pole tavaline lõk-lause paljude hulgas valimisliikumises. See on kokkuvõtte Folkpartiet poliitikat eelseisvate voli-miste puhul.

Nii mõtleme meie.

Sotsiaalsed reformid on vaja, et anda inimestele õiglust. Lastega perekonnad vajavad rohkem päevakodisid ja vabajaakoduseid, hooldekandide ja õigust lühemaks lõõpõvaks. Tervishoiusektoris tähendab kodu-arst inimlikumalt ravi ja suuremat julgeolekut, seda eriti vanadele. Meie ei polda mõtet, et ühiskond on valmis arene-nud. Et oleks aeg reforme peatada. Kuid reformid maksavad raha. Seetõttu ei saa me lubada ühendatud maksude alandamist. Kuid me peame läbi viima mak-sureformi, mis leevendab marginaalmaksusid.

Sotsialism tähendab suurenenud võimukoondamist. Sotsiaaldemokraadid soovivad, et alinuüks riiklikud ettevõtted tahivad anda välja õpikuid. Ja LÕ tahob sotsiaalseerida kõiki maid ja krunte ning leida, et ta-hutud Meidneri-fondid peaksid juhtima Rootsi majandust. See tähendaks riikliku ja eraviisilise võimukon-sentratsiooni ühendamist. Ja kõige vähem soodustaks see väike-ettevõtteid, mis annavad tööd 100 000-tele inimestele.

Me tahame väidelda võimukonsentratsiooni vastu. Inimestel peab olema võimalik mõjustada isenda eluviisi – see on lähidemokraatia. Palgulisest peavad olema kaasas ja osustama oma töökohtadel. Vabu rahvalikumisi peab toetama – neid ei tohi riiklikult juhtida. Kirjutises "Jämför Dina öskifter med Folkpartiet" jutustame üksikasjalikumalt, mille poolt ja vastu on Folkpartiet.

Muretse see endale!

- ☐ Jag vill ha ett exemplar av "Jämför Dina öskifter med Folkpartiet" gratis på posten.
☐ Jag vill bli medlem i Folkpartiet.

Namn
Address
Postadress

Skicka kupongen till

Folkpartiet.

Box 1314, 111 83, Stockholm.

Aktus Göteborgi eesti koolis. (Foto Kopler).

Newsweek'i peteti: Soome-Vene suhete kiri võltsing

Laialdase rahvusvahelise levikuga ameerika aja-kirjas Newsweek avaldati 16. augustil soomlase Panu Toivoneni nimel Soome ja N. Liidu suhteid ülistav lugejakiri, mis on osutunud provokatsiooniks.

Metsateadlane Panu Toivonen, kes on Soome põhisadusliku erakonna Helsingi osakonna esimeheks, tembeldas tema nimel avaldatud kirja "uueks rah-

Toivoneni arvates eesmärgiks on olnud tema nimel häbitamine. Tal on ka omad kahtlused südaldest. "Kes tahes poliitika kaas olej peab nööd arvestama sellega, et on sündinud uus rahvusvaheline informatsiooniterrorism".

Panu Toivoneni nimel Newsweekis avaldatud lugejakiri oli pealkirjastatud "Tagakiusamismisla" ja selle teema oli järgmine:

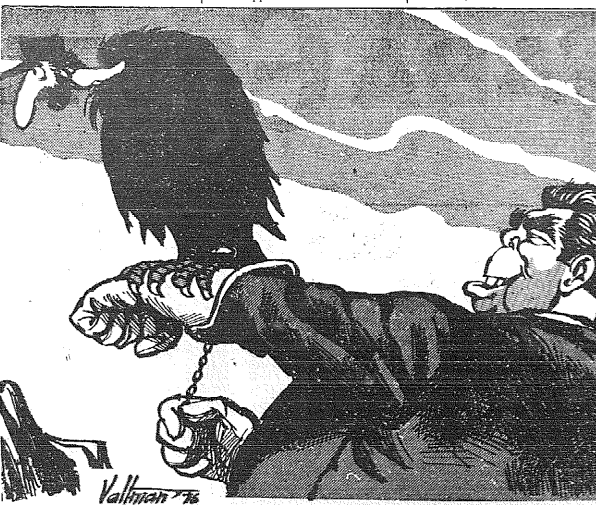
"On tõesti tulne kahju, et teie Euroopa väljandeks 12.6. avaldatud huvitava eurokommunisti käsitlenu kirjutuse rikkus pa-ranoolik usk Nookogude Liidu intrigeerimisse.

Teie väidate näiteks, et Soome kommunistliku partei esimees Aarne Saarinen on oponenteerinud N. Liidu survele, mille eesmärgiks on tõmmata kommunistid ära valitsusest".

Valimis-koosolek

Parempoolne Eesti Ühing, mis alates 1962. aastast kuulub Moderata Samlingspartei Stockholm, Liitu rahvuslikul alusel tegutsuva erigruppatsioonina, korraldab kolmapäeval, 8. septembril algusega kell 19.00 Eesti Majas, Wallingatan 34 valimis-koosoleku.

Selgivate sõnavõtteudega esinevad Moderata Samlingspartei Stockholm, liina piirkonna kommunaalsed kandidaadid Leelo Pukk, Peeter Luksep aj Ants Kipper, kes ühtlasi vastavad esitatud küsimustele. Muusikali-ses osas esinevad sopran Helvi Klement ja meesosopran Koidu Venner pianist Helga Andrae saatel. Päike koosolekut on võimalik saada kohvi koos juurde-kuuluvaga. Koosolekule sisse-pääs tasuta.

Jahst piirkonna Aafrika mandri. (Edmund Voltmani karikatuur USA ajakirjanduses).

vusvaheliseks informatsiooniterroriks". Ta ütles, et kirjas avaldatud mõtted ei kajasta tema vaateid.

Metsateadlane Toivonen on andnud asja politsei uurida. Soome politsei on Interpoli kaudu pöördunud Ühendriikide politsei poole. Toivonen nõuab kirja kirjutajale karistust seaduse alusel. Küsimus on ilmselt ahaavamisest ja teise nime kuritarvitamisest.

ran Albinssoni artikli, mille pealkirjaks oli "Soome poimi-lik" ja kus käsitleti kriitiliselt Soome-N. Liidu suhteid. Artikli autor ütles, et Soome ei julge teha mingit tähtsat poliitilist otsu-sed ilma Moskva nõusolekuta.

See artikkel äratas Kekkenni-k ja tema saatjakaaslaste muidugi nõrduimust, kuid soomlased ho-lidusid valitusest. Selle vastu anti Soome Washingtonis olevale suursaadikule Leo Tuomiselele ülesandeks selgitada, mis oli ol-nud artikli avaldamise tagapöhi.

Vastri pärast seda ilmus samas The Washington Postis Helsingi rootsikeelse ajalehe Hufvuds-tadsbladet peatoimetaja Jan-Magnus Janssoni artikkel, kus kinnitati, et Soome-N. Liidu suh-te on kõigiti korras ning sõbral-likud ja hääd.

Maailemakommunism ei võta enam vedu

"Mis tähendab sõna "kommu-nism" tänapäeval?" küsis itaalia ajalehe "La Stampa" peatoime-taja Arrigo Levi. Kui N. Liidu kommunistlik partei katkus veel korra kutsuda kokku ülemaail-mse kommunistide kongressi, toimuks see ilma hilinasteta, ju-goslaavlasteta, albaanlasteta ja enamiku Lääne-Euroopa kom-munistlike erakondadega. Elame ük ajaloolese protsessi, millel võime teha teatud järeldusi.

Uus-kommunism põhineb rah-vuslikul erinevusel – aga kõik "eraldujad" sümptatiseerivad üksteisega ja katsuvad hoida kokku N. Liidu domineerivse vastu.

Tseiks: Kommunism usuna on N. Liidus surm, see on ainult veel kombetahtmine. Käikase vahel küli veel Moskvas – nagu muhamedlased käivad Mekkas, aga seegi on paljas kõnnne. Müit ajatöörevolutsioon on kadumas.

Kolmandaks: N. Liit on lootu-sett "vananenud" näites teiste kommunistlike parteide teadvu-ses. See ei saa enam olla mingis eeskülg. Uue kommunistliku voolu põlvnõud avastati nõu-kogudeliku kommunismi. N. Liit on nagu mingi oma aja üle elanud monumnt. See on maailma ains salinud despotiline kolonialist-lik imperium.

Neljandaks: N. Liidul on veel suuri toore juu reserve, mida ta hangib oma kammalike ja kanna-tavate alamate inimlike res-sursidest, katsudes selle abil saavutada maailmavõimu. Kommunism ise on N. Liidus surm. Valjuspolet. Tänapäe-va napp piire – ka alistatud ära-maadest – see tundub oma aja üle elanud ebaloomuliku poliitilise süsteemina. See on võõras va-litus, mis on sõjalise juu abil peale surutud, hingetu võim, mis võib oma näilisest jõust hoolimata olla vägagi puhi.

Vienidaks: Maailemakommu-nism on surm, aga kommuni-smid elavad. Moskva on ikka veel domineeriv oma selles "saar-staatsis". Kommunismid on ornavahel sama palju erinevad nagu Olof Palme Rootsi erineb kindral Pinocheti Tshiliist. Aga just selle tõttu võivad need kommunistlikud voolud kujuneda suuremaks ohuks maailma de-mokraatia arengule ja rahule kui seda oli Stalini monoliitne kom-munism. Tänapäeva maailm on palju ebastabiilsen kui see oli nelikümne aastat tagasi.

Selle kõige tõttu peab demo-kraatlik maailm olema valvel ja muutuma oma tähtselt vastavalt vajadustele. Selle tõttu peab see ka tundma ja tunustama oma vastase uut palet.

• Mis juhtus

SKANDAAL PRINTS BERNHARDIGA

Hollandit vapustab praegu skandaal kuningakeja ümber. Päriläntaarme komisjon leidis nimelt, et kuninganna Juliana printsessikaasa Bernhard on oma positsiooni armees kindralspek-torina kasutanud kurjasti võttes USA lennufirmalt Lockheedilt vastu 1 miljon dollarit altka-maksuna kui Holland odis oma sõjalamennud just Lockheedilt. Peaministri tegi asja parla-mendile teatavaks ja samaeg-selt lahkus prints kõigist aval-keast ametist.

Kergendava asjaoluna on märgitud, et printsi sooviti pidi see miljon minema maailma loodukaitse fondile. Valitsuse raportid ei selgu ka, et Bernhard isiklikult oleks selle summa vastu võtnud.

Skandaaliga alikamaku ümber on spekulatsioonid kogeni kuninganna abideerimisega tütre Beatrixi kasuks. kuning-anna ei ole teinud mingid kommentaare ja ei peeta tõenäo-liseks, et ta lahkuks, kuigi komis-jon ütles, et ta tees on oma te-gutsemise motiividega end seadnud "kahtlase valgusse". Bernhard on 68, Juliana 67 a. va-na.

MOSKVA EI SOOVI PALME KAOTUST

Pravda avaldas oma Stok-holmi kirjasaatja sulest artikli Rootsi valimiste ümber, kusjuu-s teravalt rünnatakse kodu-likes erakondi, askiti modera-tiide juhti Gösta Bohmani. Pravda avaldab kartust, et "Rootsi neu-traliteedipoliitika kannatab või koguni muutub", kui kodanlased hakkavad valitsema. Ka võivat see takistada majanduslike si-demette saavenemist idariikidega.

"ANTISOVETLIK" NOBELI-AUHD

Ajakirjas Voprosi Istori (Ajaloo kohta küsimusi) avaldab naiskirjanik A. A. Diakonova te-ravalt kriitikat Nobeli auhinna vastu, mis tema arvates olevat "õigepoole N. Liidu vastu". Mis olevat seda häviväärsem, et Al-fred Nobel ehitas oma fondid ühes vene (loe taarivene) õliga. Eriti olevat häbiväärne rahuaahinna andmine Andrei Sahharovile ja kirjandusauhinna andmine Aleksander Solzhenitsõnile. Et ka

Sholohov sai auhinna, oli vaid näiline objektiivsus muile jä-tmine. Pärastmaki jätab Diako-nova ettevaatlikult mainimata. Ta käib aga läbi muidu suure osa auhmatuid ja jagab need "kol-bulikeks" ja "kolbmatuks". Arti-kkel on kirjutatud ilmselt Nobe-li-komitee järjekordses kok-kuastumises...

KOMMUNISTLIIDRID EI PÄASE ROJU

Kodusõjaajene Hispaania kommunistide naisjuht, Dolores Ibarruri kes "a Paslonaria" nime all on ühtlunud lääne maailmas, taotles Moskvas Hispaania passi sisseõiduks endise-le kodumaale – ta on juha nel aastakümnet N. Liidu kodanik. Hispaania valitsus keeldus, sa-muti kui keelduti Itaalias viibiva noortegrupide kommunistide juhi Carillo sisseaskimisest.

Ta olevat aga viimased kuud illegaalselt Hispaanias viibides juhtinud valitsusevastaseid demonstratsioone. Ibarruri on kõrgele vanusele vaatamata ik-kagi veel Hispaania kommunist-liku partei esimeheks eksiilis.

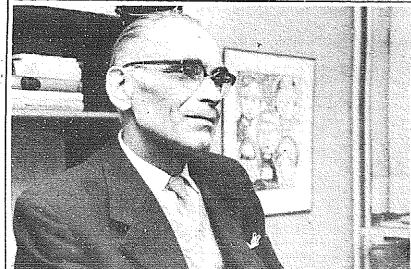
Hispaania on ohud Franco vastuse sisseaskimisel üldiselt liberaalne. 484-st viisatootlusest on 488 rahuldatud. Kuningliku amnestia alusel on juha üks kolmandik poliitilistest vang-ideest, peamiselt vasakäärmu-lasteest, vabastatud.

EYVIND JOHNSON SURNUD

Stockholmi kirjandus 76 aasta va-nuses Nobeli kirjandusauhinna laureaat ja rootsi rahvusvaheli-set tuntumaid kirjanikke Eyvind Johnson. Kadunu oli oma eluajal muu hulgas ka võitja vaba-dusidee eest ja sellisena Balti rahvaste sõber. Ta on olnud Eesti Vabariigi aastapäeval rootsi-pooleks konelejakas Kontsert-hoones.

MUSTAD MUSTADE VASTU SOVETUS

Mustade režiimivast Johannes-burgi eeslinnas Sovetos on võtnud ootamatult ühe linne, kuna suu-lenegrid alustasid aktiooni banuneerivate vastu, kes vilma-rid ajal on demonstreerinud Lõuna-Aafrika režiimi vastu ja viisid läbi üldstreike mustadele. Suvi-öödised ei olnud rahul streigiga ja tungisid kallele streigi õhutamisele. Huk nendest surmati kividega.

David Karopunn töötas pensioneerimiseni ühes suures taani reisirüh-roos ametnikuna.

D. Karopunn surnud

KOPENHAAGEN (EPL) – Taani eestlaskonna juhtivalt liikvusi David Karopunn leiti oma kodu surnuna. Ta elas ük-sinda ja nagu leidismlisel selgus, oli teda ilmselt rabadus tabanud vannisõlmaks. Ta oli küll van-stin välia tuud, ent lamama jäänd pöörande. Müitl surm täpselt tui, et ole teada.

15. augustil võttis ta kodus ter-velt ja heas tujus vastu ühe koha-liku eestlase. Kui see järgmisel ja ülejäärmisel päeval helistas, ei tuletanud ta vastust. Kui ka teised Kopenhaageni Eesti Kodu juha-tusliikmed olid tagajärjetult pöödnud David Karopunniga ühendust saada, otsustati minna teda vaatama.

Koputamiselle ei vastatud ja kui postivahtle pausti sisse vaadata, siis oli näha massilamaja jalga.

Alarmeriti politsei, kes leidis korterimurruks surmalt vannis-õrmadelt. Arstide arvates põ-hjustas surma ajurabadus. Ka-dunu oli kaevanud viimase ajal sageli peavalude üle. David Karopunn oli juha 77-aastane ja kannatas kõrge verevõhu üle.

Kopenhaageni eestlaskond saatis David Karopunni viimsele puhkusele Svanborg kremato-riumhi kabele. Kuna kadunu oli Eesti Kodu esimeheks, siis oli teda kuu auaegsest ja armasta-tud tegelast saatusna liikmed rohkerehviliselt. Eesti Kodu rah-vuslilpi oli kiristu juures leinaloo-ris. Matustalitustesse pidas õp. Karl Laantee. Järgneid järeleüheid.

Farastpole toimumud pei-kohvli ühes tantsus. Lahkumle saatkonnatõnik August Koorn.

Du, valförrättare!

Glöm inte ditt program i TV 2 mändagen 6 och 13 september del I 18.50, del II 21.00, lördagen 18 september del I och II 10.00.

RIKSSKATTEVERKET

— den centrala valmyndigheten —

Mida pakub "uus Ford"?

Uus Ford!

männ tegid veel viimaseid parandusi, muutes Fordi soovil mitmeid kohti tugevamaks.

Reagani ja Fordi häälvahekorraldused, et Ford ei oleks pühaks kauglõppe sügavuse üle kaalus, nagu seda presidendid kandidaatidena peaks olema. Veel nõrgem oli tema selmsel üldises mõttes, sest demokraat Carter oli ringiküsimistele vastanud 56,33 vastu taga. Harris "polli" oli vahetult 61:32 Carteri kasuks.

Algas üldises valimisvõitluses on Fordil siiski üks tugev viis, et tema presidendipositsioon. Presidendi nõuete teatel Ford tahab veeta rõhuga oma valimisvõitluse ajast oma ametrihma üheksa kuud. "Tegutsedes presidendina ja pidades olulist tähtsust kogu üldisele riigile, et ta ei oleks lihtsalt kandidaat Robert Dole ülesandeks jäävat Cargeri jälgimise ja kohtluse Carteri positsioonide ründamiseks.

Kõrgpunktiks valimisvõitluses on muudugi Fordi ja Carteri vaheline televisioonivõitlus. Fordi teki sellekohase ettepaneku teadmises, et ta on riigipoliitika kogemusega ja saab kõneleda juhustisolekult. Avalik debatt on alati ohtlik mõlemale poolele. Kui Fordil oli see ainsus hea ja sobiv võimalus riskierida, lootes, et ta sel teel võib 30-protsendilise vahemaa enda ja Carteri vahel liimida. Ta näib juba hästi tundvat ja Carteri nõrkust. Enda enda seltskondade emulgepidades variatsioonid. Et Carter selles mõttes võib saavutada kergesti ümmikkuse, ilmes mõne asjast pressikonverentsist, kus tema seltskondade jätkendava küsimuse juures pöörduvad nagu kummipallid üksteisest sernast teise.

Ameerika valijale on suure tähtsusega sihipooliselt küsimused: teda huvitab inflatsiooniprobleem, maksud, tööpuuduse lahendamise väljavaadeteid, kaitseliinid. J. probleemid. Isestaud muudetud pärnevate kodanikele on siiski kõige olulisemaks välispoliitika ja Ohendrikkide hoiak kommunistlike märke suhtes.

Republikanide parteikongressil Reagan esitas peamiselt välispoliitilises küsimustes rida kindlameelsusi muudatusi, mida Ford ka aktsepteeris, et mitte opositsiooni tõrjuda kongressi. Nendeks olid Rahvusliku Hiina süütses esialgne versioon, et tuleb astuda "sohivaid samme" Taivani tuleviku kindlustamiseks. See versioon näib ootetu tulevat Kissingeri staabi parandusi, mida Ford aktsepteeris. Ühendriikide tähtsust ei ole lihtsasti oma kohustusi vastastiku kaitseliingimise osas Hiina Vabariigi (Taiwaniga). On olnud viis Kissingeri teene, et seda kaitseliingimist pole administratsioon poel mainitud viimase 12 kuus jooksul.

Deteneti suhtes ütleb nüüd republikaani platvorm, et taotleks deteneti USA ei tohi lubada ühepooliselt vastutulekuks lootuses, et (n. LIT) vastutulekuks osatulevaks. Toetatud USA vägede edasi püüda Lõuna-Koreas, et kindlustada selle julgeolekut äärmiselt rünnaku vastu Põhja-Korea poolt. Puna-Hiina tahetakse jätkata peamiselt kindlustada suhte arendamiseks. Mainitakse ja Sojuzbentoni, kui vabadele teki. Demokraatide platvorm nõuab suhte parandamist N. Liiduga, USA jõudude väljaviimist L-Koreast ja Taivani saatuse "rahuliku äraarokkumise".

Ajakiri "U.S. News & World Report" ütleb, et eriti välispoliitilises parteikongress võitis vastu Reagani platvormi, kuid valis

Fordi meele eluviise. Washingtoni poliitilistes ringkondades on arvamusi, et valitud presidendiks saades Ford tahab ühe administratsiooni välispoliitika teha Fordi välispoliitika. Sellel alal Ford näib kindlalt teesvõimul. Kui Kansas City, kui ta jättis deteneti osas kõrvale Kissingeri meelehärmi tema versiooni ja aktsepteeris Reagani versiooni. Seoses sellega on tekkinud arutlusi, kas Kissinger lahkub või mitte. On väidetud Washingtonis, kes arvavad, et Kissinger astub tagasi, kuid teisel pool väidetakse, et ta tahtvat veel aasta olia väliministri. Kui igahinane edasi deteneti nõue valimisministri jaoks, on see pühaks teatavalt võidule. "Vana Kissinger" ja "Uus Ford" ei sobi kokku.

Ameerika kui maailmapoliitika ei saa tulla suuri ja järke muudatusi. Isestaud vahetult arutatakse, mis on vaba alajärjenduse juures mõistetav. Kaitseliinistruktuur ei pea vajalikuks küsimust edasi käsitleda ja loeb selle lõpetatuks.

Kuidas on aga vahetlemise saaks, kas viimases võidetuhtel, küsib reit-SV-Sõdurite vastastikuks abistamisorganisatsiooni HIAB häälkandjaks Peter Strasser, kes leiab, et viimaste diskrimineerimine on tekkinud alles hiljem poliitilisel põhjusel, sest Bundeswehri loomisest võeti selle ridadesse vastu mehi kuni kapteni auastmuni, kes olid sojas reit-SV-Sõduriteks.

— Ei ole meeldivat, märgib autor, et Bundeswehri olesku võimud ohviteridena teemistusse "rõhvioljup" liikmed, nagu seda tavastatakse eriti viimase ajal serveride arvu liikmises. Mitmed endised SV-ohviterid on Bundeswehri teemist kolleel auksaadid.

Edasi küsib autor, et kui Hitler oli nel Wehrnachi kui, mis reit-SV-i ülemjuhataja, mis nõudis rindevahetamine endi rindevõitlejate vahel.

"Liiduvahetajate kaitseliinistruktuur ei tohiks mitte allit orienteeruda idatsooni ajakirjanduse järgi, nagu ta sellele viimasele ajali pelgikuht reageerib," ütleb Peter Strasser sõnadest.

Käsitledes ajakirjanduses palju tolm keermatund noomist ühele Bundeswehri kaptenile, kes võttis osa endiste reit-SV-meeste kottulekust ja pärjapanekust Bundeswehri endise poos kol. A. Kobasemahusel, märgib kirjutuse autor:

"Bundeswehri kapteni võtt meile kottulekust, mis teadmata kadumute saatuse ümberkaitselisele all seadistatuna üritus, polnud ni gravatsioonid (gravierend). Palju hülem on tosiast, et reit-vahelkolon Alfons Rebake, kes oia ainsaks eestlasele Tammelelele kandjaks, surma puhul vallandus avalik kontrovers. Bundeswehri pani oma esinduse ametlikult pärja. Kui veidi äge pärast seda mõnused presidhündil selle üle ärritusid, seletasid teepoleest Bundeswehri ümberkaitselisele, et oli tegemist "kogemata austamisega". Missuguse järe surtu teotamini! Et eesti vabatahtlikud küüne ja hammastega oma kodumaa punaarmee vastu kaitsesid, seda võib nelli ümberkaitselisele panu. Rebane oli nende komandör. Tema kodumaa üjutati üle punaseist laineest. Kas meie kõik ei võitle Bundeswehri, et oma vaba Saksumaa ja osu kogu Euroopa. Tänaast saatusest säskat?" (ME/ek).

Umar Kurik ja Linda Naachepa tulatati Mexico City luteri kirikus Mehhiko Peigmanide ühiskemia assistendiks Minneapolises üldkoos USA-S, prut on pühhooleg.

Eesti... Algtk. 1

muud, pigistavad sinu alimad kihi. Kõigi on vahutuspudus ning jannused soomlased toovad sisse välisraha kuni suuri määrad. Gerard Niresco liab, et see igapäevane investatsioon läheb pool ohtlik. Need rõmud asundhinnad ja T-skradees rüetavad aome grupi tootvat Tallinna läänliikust ja meelitavad välja kohalike elanike sõbralikkust.

Prantslane nendib, et 250 000 (arvuga näib ta olevat eksinud — toim.) elanikuks linn, mis upub rõhudega tohutult suure vaigle liivale. Plasti plaazhi ääres, on päris hästi vastu pannud viimasele. Eesti keel on eestikeel igapäevases üs. Vene keel, kuigi obligatoorne õppeaine eesti koolides, omab vaevalt supporterit. Paljud eestlased ei ole eesti keelest aru, või kui räägivad, seda keelduvad vastama. Nõrtele on aasjaks vene keelt oma kõneldes vältida. Endas kirjutab prantslane, et enamik eestlasi kuulab ja vastab kergesti kaletasadaid ja aomegrupi keeltesuguluse tõttu aasadaavad raadio ja televisiooni saatel Helsingist. Nõukogude Liidu jassu vaadatakse ja kuulatakse vaid erandjuhtudel.

Seavast kirjutab (arvatavasti katoliik üs) Gerard Nirasco, et ainus "edu" Moskva poolt, kusjuures edu on pandud jutumärkidesse, on peaaegu täieline uskus, et tunnetuse sead Nirasco leiab, et rõhuvas enamusel luteri usku eestlased on kuni kergelt nõustunud nõukogude võimu poolt kehtestatud tüketele usueu igapäevases rääkimises. "Uus" seaduslised kombed on juhtitud mälestuste staadiumisse". Eesti keele püsimine on vaid üks paljustest väga tugeva rahvusluse avastusid, jätkab prantslane. Eesti keele seagahelud moodustavad ainult 55 protsenti kogu elanikkonnast. Vtmin veneelaste vastu ilmes ühe kõneldes juba mõne minuti pärast.

Vastamata kohaliku elanikkonna talitades agressiivsele, on venelased Eestis majanduse alal rakendunud kõik marksmisi reeglid, jätkab Nirasco. Tulemus: valiselt täiesti Venemaa erinev Eesti omadest omadest süstemi pahed. Ajakirjanik leiab, et kuigi soomlase ehitatud Viru hotelli väliselt võib võistelda jala Lääne-Euroopa neljajärjelise hotelliga, lõpeb selleks ka igasugune võrdkõne. Nõukogude "management" laeb turistid oodata kaks kuni kolm tundi, et seal enetada. Sama administratsioon ei ole ka võimaline lauale tooma ni tavallisil laendit toidu ja jassu, mis on sidrun ja roheline salat ning keeldub serverimest õhtusööki pärast kella õheksat.

Teise näitena toob prantsuse reporter värske kala kadumist turul ja kauplustest, kuigi Eesti kalahuvastus on üks kümnest ja suurimad kogu Nõukogude Liidus. Le Figaro kirjasaatja lõpetab oma artikli arvamusega, et eestlased sunnivad endid elama Moskva ülemvõimale, et see pole kerge, aga need pole teist vahel. Venelased omakorda, kel vähe läbikõlmist eestlastega igapäevases üs, väldivad kõike, et oma sealoju liiga silmutorkavaks teha. Iga juhtl on veneelast pilnik, kui nad peavad selgitama, mispärast nad 1940 kiiresti ja lihtsalt ankesterisid Eesti, Liit ja Loodu, et kõik iseseisvaid alates 1919. Lõpus mainib prantslane kohaliku "Intourist" ägide, kuidas see ajaloosil fakti näepildid pöörab, kui ta turistidele seletab 1940 vägivalladest toimunud Eesti, Liit ja Loodu inkorporerimist Nõukogude Liitu. "Eesti oli Eesti väsimus oma tolaseest rahbimist ja tema elanikkonnal oli tahmine midagi muuta, et tundma õppida midagi uut..."

KARIN SAARESEN

Soovin

kodubiilist

Göteborgi poor tundi päevast. Vast. "Abi" EPL Box 667, 101 29 Stockholm.

33-astne mitte Rootsis elav eesti noormees soovib

kirjavahetust

eesti naine vanuses 18–35 a. Vast. "Revolt" EPL Box 667, 101 29 Stockholm.

†

Oma armast, unustamata head meest

Erich Meyer'it

Sünd. 24/7 1913 Tallinnas
Surn. 27/8 1976 Helsingborgis

mälestab sügavas leinas

PLIVI

Vaiksest Sa elus kannatanud, vaikselt Sa ilmast lahkunud.

Oiga kerge Süle võõramaa muld!

Matusetalitus toimub Pääsjo kabelis esmaspäeval, 6. sept. kl. 13.

†

Nigul Kurde'v

mälestavad leinas

JENNY

LIA

ANNE

JUTA ja JOHAN ESMANN

†

Armast, head õemeest, tädi-meest ja venda

Erich Meyer'it

mälestavad sügavas leinas

IDA

LITVI ja ARTUR

LANDA ja STIG

JAN perekonnaga kodumaa

ÕED ja OMAKSED

Küll oli aeg Süle õürke Küll lõppes nuttu elutee.

Meil vahu jätkud järele Meil raskes on unusta.

Puhka rahus võõramaa mul-las!

†

Oma USA-s õnnetult surmud kallist head poega

Matti Arens'it

Sünd. 15/6 1942 Tartus

mälestab sügavas leinas

ILMAR ARENS

†

Rafael Jögi

Mälestavad kaasmaalased

Uudevallas:

H. ALAKÜLA perek.

EV. HARTJULA perek.

JOH. KALLANG perek.

EV. KENAMETS perek.

E. LAAGEN perek.

H. LAKS perek.

L. LEPP perek.

B. MANDEL perek.

J. SHG perek.

M. SHG perek.

J. TAMM perek.

OTTO ja KURT SEPP

A. JALAKAS

A. LAAGEN

O. MEER

P. ONNO

†

Stockholm: Jumalat armulaugus 5/9 kl. 9, õp. Raidur, oreil Kiisk, laulehüd.

ALINGSÅS: Maakirikus jumalat. 19/9 kl. 17, õp. Vaga, oreil Strömberg, laulehüd.

GÖTEBORG: Kristlimes jumalat. 5/9 kl. 14, õp. Vaga, oreil Strömberg, laulehüd. 19/9 kl. 14, jumalat. Vaga.

HALMSTAD: Olau Petris jumalat. 12/9 kl. 14, õp. Vaga, oreil Ström, laulehüd, kohviand kog. majas.

MALMO: Saksa kirikus jumalat. 5/9 kl. 17, õp. Laante, piht. koosolek.

NEW YORK (VES) — President Ford kõnet republikaani parteikongressil Kansas Citys on nimetatud juuliseks ja efektiivseks, mis kumagi presidendikandidaadiid äärmiselt puhked püüdnud. Kui varem Ford peetud rohkem "õnnevaaks presidendiks", teiste sõnadega seisuokohade ja otsuste otaksjaks teistelt, siis nüüd olid tema kõnes ootamatult agressiivne ja enesekindlus nõudis äärmiselt pressis mainitakse, et selle kõnega Ford sai republikaani partei juhiks mitte ainult nimeliselt, vaid ka faktiliselt. — Käs see on uus Ford või seni tundmata, kuid üsline Ford, pole praegu vea kindel, mainis üks ajalehti, iga tahes kõne näitas, et Jimmy Carter teeks saatusliku vea, kui ta hakkaks valimiskampanias Fordi alla hindama.

Ford mõistis oma praegust nõuka positsiooni ja seepärast pidas ta parteikongressi kõnet üheks kõige otsustavamaks oma karjääris. Nagu nüüd on teada, oli kõne koostajaks 6-meheline staap, kes oma tööd algas juba 5. juulil Valge Maja koirkijutajate staabi ülemal Robert Hartmanni juhtimisel. Paljudest muundestidest tegi Ford isiklikult valikuks, kuni lõppeks nädalate-pikkuse töö järele saadi kokku kaks küsikirji. Seda kirjatuti kirjutasmäslal vaid kahes eksemplaris, et võidita kõne võid emmegeest väljalühenemist — õheksmplari sai Ford, teise Hartmann. Kaks nädalat enne parteikongressi Ford ja Hart-

†

KIRIKLIKKE kaitid

EEL KIRIK

STOCKHOLM: Jumalat armulaugus 5/9 kl. 9, õp. Raidur, oreil Kiisk, laulehüd.

ALINGSÅS: Maakirikus jumalat. 19/9 kl. 17, õp. Vaga, oreil Strömberg, laulehüd.

GÖTEBORG: Kristlimes jumalat. 5/9 kl. 14, õp. Vaga, oreil Strömberg, laulehüd. 19/9 kl. 14, jumalat. Vaga.

HALMSTAD: Olau Petris jumalat. 12/9 kl. 14, õp. Vaga, oreil Ström, laulehüd, kohviand kog. majas.

MALMO: Saksa kirikus jumalat. 5/9 kl. 17, õp. Laante, piht. koosolek.

Kõhaliig elu

STOCKHOLM

Valimiskõsulek Eesti Majas

Parempoolse Eesti Ühing, mis alates 1902 kuulub Moderata Samlingspartei Stockholmis Liitu rahvuslikul alusel tegevdise erioorganisatsioonina, korraldab kolmapäeval, 8. septembril õheguse kl 19.00 Eesti Majas, Wallingatan 34 valimiskõsuleku.

Selgitavate sõnavõetudega esinevad Moderata Samlingspartei Stockholmis linna piirkonna kommunaalseid kandidaatid Leelo Pukk, Peeter Luksep ja Eini Kipper, kes lülitavad vastavad esitatusid kõsulekutele.

Muusikalisel osas esinevad sopran Helvi Klement ja metsosopran Kõidu Venter pianist Heiga Andrease saatel. Päike koosolekut on võimalik saada kolvi koos juurdekoosluvaga. Kõsulekutele silsepaaks tasuta. Kõik kaasmaalased teretunud.

STOCKHOLM

Lendertlased kokku

Lendert kõnnastuunil 69. aastapäeva koostühimline toimub reedel, 10. sept. kl. 17 Korp. Frat. Estla ruumides, Luntmakaregatan 61. Osavõttu teatada: M. Lender, tel. 85 99 47 või Linda Mägi, tel. 37 82 56.

STOCKHOLM

Valimiskõsulek Eesti Majas

Parempoolse Eesti Ühing, mis alates 1902 kuulub Moderata Samlingspartei Stockholmis Liitu rahvuslikul alusel tegevdise erioorganisatsioonina, korraldab kolmapäeval, 8. septembril õheguse kl 19.00 Eesti Majas, Wallingatan 34 valimiskõsuleku.

Selgitavate sõnavõetudega esinevad Moderata Samlingspartei Stockholmis linna piirkonna kommunaalseid kandidaatid Leelo Pukk, Peeter Luksep ja Eini Kipper, kes lülitavad vastavad esitatusid kõsulekutele.

Muusikalisel osas esinevad sopran Helvi Klement ja metsosopran Kõidu Venter pianist Heiga Andrease saatel. Päike koosolekut on võimalik saada kolvi koos juurdekoosluvaga. Kõsulekutele silsepaaks tasuta. Kõik kaasmaalased teretunud.

STOCKHOLM

Lendertlased kokku

Lendert kõnnastuunil 69. aastapäeva koostühimline toimub reedel, 10. sept. kl. 17 Korp. Frat. Estla ruumides, Luntmakaregatan 61. Osavõttu teatada: M. Lender, tel. 85 99 47 või Linda Mägi, tel. 37 82 56.

†

Surma läbi lahkunud

Linda Oispuu

Sünd. 27/8 1898 Hiumaal
Surn. 27/8 1976 Karissamms

Mälestavad

SÖBRAND

Oispuu

Oliga Süle kerge võõramaa muid!

• **Leinatetud**

Torontos suri 17. augustil Hilda Kraft, n-nä Pärnmann, sünd. 28. aprillil 1901 Kilingi vallas.

Sulhis Neckari ääres Lääne-Saksamaal suri 13. juunil Erich Luchinger, n-nä Hammerbeck, sünd. 3. jaan. 1892 Kirfias Hiumaal.

Kõlmis Saksumaa suri 30. mail Edith Neumann, n-nä Kadakas, sünd. 1. augustil 1904 Peterburgis.

STOCKHOLM

Valimiskõsulek Eesti Majas

Parempoolse Eesti Ühing, mis alates 1902 kuulub Moderata Samlingspartei Stockholmis Liitu rahvuslikul alusel tegevdise erioorganisatsioonina, korraldab kolmapäeval, 8. septembril õheguse kl 19.00 Eesti Majas, Wallingatan 34 valimiskõsuleku.

Selgitavate sõnavõetudega esinevad Moderata Samlingspartei Stockholmis linna piirkonna kommunaalseid kandidaatid Leelo Pukk, Peeter Luksep ja Eini Kipper, kes lülitavad vastavad esitatusid kõsulekutele.

Muusikalisel osas esinevad sopran Helvi Klement ja metsosopran Kõidu Venter pianist Heiga Andrease saatel. Päike koosolekut on võimalik saada kolvi koos juurdekoosluvaga. Kõsulekutele silsepaaks tasuta. Kõik kaasmaalased teretunud.

STOCKHOLM

Lendertlased kokku

Lendert kõnnastuunil 69. aastapäeva koostühimline toimub reedel, 10. sept. kl. 17 Korp. Frat. Estla ruumides, Luntmakaregatan 61. Osavõttu teatada: M. Lender, tel. 85 99 47 või Linda Mägi, tel. 37 82 56.

STOCKHOLM

Valimiskõsulek Eesti Majas

Parempoolse Eesti Ühing, mis alates 1902 kuulub Moderata Samlingspartei Stockholmis Liitu rahvuslikul alusel tegevdise erioorganisatsioonina, korraldab kolmapäeval, 8. septembril õheguse kl 19.00 Eesti Majas, Wallingatan 34 valimiskõsuleku.

Selgitavate sõnavõetudega esinevad Moderata Samlingspartei Stockholmis linna piirkonna kommunaalseid kandidaatid Leelo Pukk, Peeter Luksep ja Eini Kipper, kes lülitavad vastavad esitatusid kõsulekutele.

Muusikalisel osas esinevad sopran Helvi Klement ja metsosopran Kõidu Venter pianist Heiga Andrease saatel. Päike koosolekut on võimalik saada kolvi koos juurdekoosluvaga. Kõsulekutele silsepaaks tasuta. Kõik kaasmaalased teretunud.

STOCKHOLM

Lendertlased kokku

Lendert kõnnastuunil 69. aastapäeva koostühimline toimub reedel, 10. sept. kl. 17 Korp. Frat. Estla ruumides, Luntmakaregatan 61. Osavõttu teatada: M. Lender, tel. 85 99 47 või Linda Mägi, tel. 37 82 56.

STOCKHOLM

Valimiskõsulek Eesti Majas

Parempoolse Eesti Ühing, mis alates 1902 kuulub Moderata Samlingspartei Stockholmis Liitu rahvuslikul alusel tegevdise erioorganisatsioonina, korraldab kolmapäeval, 8. septembril õheguse kl 19.00 Eesti Majas, Wallingatan 34 valimiskõsuleku.

Selgitavate sõnavõetudega esinevad Moderata Samlingspartei Stockholmis linna piirkonna kommunaalseid kandidaatid Leelo Pukk, Peeter Luksep ja Eini Kipper, kes lülitavad vastavad esitatusid kõsulekutele.

Muusikalisel osas esinevad sopran Helvi Klement ja metsosopran Kõidu Venter pianist Heiga Andrease saatel. Päike koosolekut on võimalik saada kolvi koos juurdekoosluvaga. Kõsulekutele silsepaaks tasuta. Kõik kaasmaalased teretunud.

STOCKHOLM

Lendertlased kokku

Lendert kõnnastuunil 69. aastapäeva koostühimline toimub reedel, 10. sept. kl. 17 Korp. Frat. Estla ruumides, Luntmakaregatan 61. Osavõttu teatada: M. Lender, tel. 85 99 47 või Linda Mägi, tel. 37 82 56.

STOCKHOLM

Valimiskõsulek Eesti Majas

Parempoolse Eesti Ühing, mis alates 1902 kuulub Moderata Samlingspartei Stockholmis Liitu rahvuslikul alusel tegevdise erioorganisatsioonina, korraldab kolmapäeval, 8. septembril õheguse kl 19.00 Eesti Majas, Wallingatan 34 valimiskõsuleku.

Selgitavate sõnavõetudega esinevad Moderata Samlingspartei Stockholmis linna piirkonna kommunaalseid kandidaatid Leelo Pukk, Peeter Luksep ja Eini Kipper, kes lülitavad vastavad esitatusid kõsulekutele.

Muusikalisel osas esinevad sopran Helvi Klement ja metsosopran Kõidu Venter pianist Heiga Andrease saatel. Päike koosolekut on võimalik saada kolvi koos juurdekoosluvaga. Kõsulekutele silsepaaks tasuta. Kõik kaasmaalased teretunud.

STOCKHOLM

Lendertlased kokku

Lendert kõnnastuunil 69. aastapäeva koostühimline toimub reedel, 10. sept. kl. 17 Korp. Frat. Estla ruumides, Luntmakaregatan 61. Osavõttu teatada: M. Lender, tel. 85 99 47 või Linda Mägi, tel. 37 82 56.

STOCKHOLM

Valimiskõsulek Eesti Majas

Parempoolse Eesti Ühing, mis alates 1902 kuulub Moderata Samlingspartei Stockholmis Liitu rahvuslikul alusel tegevdise erioorganisatsioonina, korraldab kolmapäeval, 8. septembril õheguse kl 19.00 Eesti Majas, Wallingatan 34 valimiskõsuleku.

Selgitavate sõnavõetudega esinevad Moderata Samlingspartei Stockholmis linna piirkonna kommunaalseid kandidaatid Leelo Pukk, Peeter Luksep ja Eini Kipper, kes lülitavad vastavad esitatusid kõsulekutele.

Muusikalisel osas esinevad sopran Helvi Klement ja metsosopran Kõidu Venter pianist Heiga Andrease saatel. Päike koosolekut on võimalik saada kolvi koos juurdekoosluvaga. Kõsulekutele silsepaaks tasuta. Kõik kaasmaalased teretunud.

STOCKHOLM

Lendertlased kokku

Lendert kõnnastuunil 69. aastapäeva koostühimline toimub reedel, 10. sept. kl. 17 Korp. Frat. Estla ruumides, Luntmakaregatan 61. Osavõttu teatada: M. Lender, tel. 85 99 47 või Linda Mägi, tel. 37 82 56.

D. Karopunn In memoriam

Venelaste raskused orbiidil

Christine ja Jaak Mägrakenil
Elmhurstis Illinoisi osariigis
sündis poeg Mark Christian.
Lapse isa töötab Kanadas Toron-
to advokaadina.

jandusloolane, keeleteadlane, ajakirjanik ja paguluses Taani eestlaste väsimata seltskonnategelane David Karopunn, 77 a. vanuses. Väikesearvulisele eesti kolooniale Kopenhaagenis on see raskeks kaotuseks, kelle lein lahkunu puhul on üldine.

David Karopunni lapsepõlve kodu oli Võrumaal, Räpinas, "Sala" nimega. Tähtsaks

peatolimesed isalastele. Peale
 algarhiude streike ja Tartusse,
 kus tegi abimeistri 1921. a. Tartu
 Reaalkooli nimes. Vabadussõja
 ajal kaasa õppuridena Tartu
 koolilaste pataljoni, jatkates
 rahu salaste õpinguid Tartu ja
 koolis este keele ja kirjanduse,
 kunstiajaloo, arheoloogia ja rah-
 konna ajaloo alal. 1923. a. Riigis
 Rätina Põlismaajanduse gümna-
 siumis ja ajalehe "Postimehe"
 toimetuses 1926–1938. a. Oli samal ajal kirjanduse, kunsti
 ja kultuuri kuurija "Olioni"
 peatoimetajaks, samuti redigeer-
 iir-korrektoriks lehes Tartu kir-
 jandusliku ühingu "Kõnne", Aka-
 demilise Kooperatiivi ja
 Opetatud Eesti Seltsi väljaannetele, 1938–1940. a. töötas ta
 Tallinnas "Päevalehe" toime-
 tuses.
 Kodumaale saabunud rasketel
 aegadel töötas ta vee eestmise
 ja kütuse jaotamise osakonnas
 Tallinnas "Kõnne" ja "Kunst"
 tüüpi ning saksa okupatsioon-
 ajal Tallinnas Ilmuva päevalehe
 "Eesti Sõna" kultuurosakonnas
 toimetajana. Oli samal ajal
 "Eesti Fidelehe" peatoimetajaks.
 Pärast sõda Saksaamal oli ta
 "Eesti Sõna" toimetaja
 ajaks Revalis.

Saabudes peale raskeld läbielamusi Saksamaalt Taani aprillis 1945 a. teenis ta igapäevast leiba algul vabrikutöölisena, õppides uue pagulasmaa keelt ja viimaks mitmetes kontories Kopenhaagenis. Oli samal ajal kaasa eestlaste seitsmeliu organisatsioonide ja ühiskondade liige.

lin Rootsis ja jagaks Stockholm — läbi Helsinginlinna Söderasse välja. Kaitsejõud ja patrulliksid püstolkuulidega vahid verekoertega. Kõikjal olis pilt Berliini müüritise seerituna Kontserthoone ette. Kuidas tunneksid nad siis?

Rootsi Noorsoo Vabadusliit
Inimõlguste Eesti võitlemiseks
levitas Berliini-müüri 15-nädal-
astanapäeval lendette, milles
tutvustatakse lähemalt nii müüri
kui raudeeride konstruktsiooni
koigi tapamasinatega. Võrd-
seks tehakse mõtteilise eksper-
iment: kui selline mõis oleks ka

Televisioniprogramm

LÖRDAG 4 SEPTEMBER

21.35 Sommarsnattskoncert från Nationalmuseum. Nicolai Gedda framför Bellman och Mozarts tillsammans med Nationalmusets kammarorkester. Dir: Claude Ghenetay.

22.30 TV-nytt och väder.

23.35-23.65 Lördagsfarsen: Krutgubbar. Engelsk komediserie om hem-

1. Vems är ansvaret? Vi möter de båda brandmännen Roy och John under deras utbildningstid och lär oss att deras utbildning är baserad på verklighetsunderlag.

små — men hungriga. Inte bara de stora rovdjuren har en våldig aptit. De små bytestagarna, som vi får höra om i kväll, är också en hungrig art: ormar, vesslor, myror och bindlar.

...de senaste två åren har manuskripterna i Portugal fått mycket mer att säga till om än förut. Förr ägdes orden och fabriken till stor del av några få rika. Men efter militärkuppen 1974 har mycket förändrats. Anders Birkeland och Gunilla Gustafsson berättar.

20.40 Buddy Rich's orkester i en norsk inspelning från Njårdhallen i Oslo 1970.

9.15—19.30 Regionala nyheter.
Sydnytt, Västnytt, Mittnytt, Nord-
nytt.
9.30 Rapport med väder.
9.00 Herrskap och tjänstefolk. En ny
upplaga av den engelska serien om
medlemmarna i ett hushåll i Lon-

SONDAG 5 SEPTEMBER
TELEVISION 1

00 Sjunga — Maud Hansson.
 00 Pris från 7.10 1973.
 00 Savannens djur. Det första pro-
 grammet av tre ur en lysk serie om
 urens beteende och levnadsvill-
 or på savannen i Oslafrika.
 00 Rapport med väder.
 00 Valextra med aktuella repor-
 ge, intervjuer och kommentarer

TELEVISION 2

2.45–13.05 Världen och vi, åk 6. 1. Eigel i Jakobshavn.
3.10–13.35 Bränpunkter, åk 1–3. 1. 1912.
6.30–17.00 Halvfem: Tisdagskul med teckenspråk.
7.55 Meddelanden.
8.00 TV-nytt och väder.

35 Spotlight: Steve Harley and
The Strange Sensation